

Νικόλαος Σγουρινάκης
Λογιστής - Φοροτεχνικός Α'

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

- Λογιστικά Αρχεία (Βιβλία)
- Παραστατικά πωλήσεων - Τιμολόγια και Αποδείξεις
- Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
- Κανόνες επιμέτρησης - Αποτίμηση
 - Προσάρτημα
 - Σχέδιο Λογαριασμών

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα

Σύμφωνα με τον Ν 4308/2014
και τις Πολ. 1003/2014 & 1002/2015

- Λογιστικά Αρχεία (Βιβλία)
- Παραστατικά πωλήσεων - Τιμολόγια και Αποδείξεις
- Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
- Κανόνες επιμέτρησης - Αποτίμηση
 - Προσάρτημα
 - Σχέδιο Λογαριασμών
 - Νομοθεσία

Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα
Νίκος Σγουρινάκης

ISBN 978-960-562-369-2

Σύμφωνα με το Ν. 2121/93 για την Πνευματική Ιδιοκτησία απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, η αποθήκευσή του σε βάση δεδομένων, η αναμετάδοσή του σε ηλεκτρονική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή και η φωτοανατύπωσή του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ

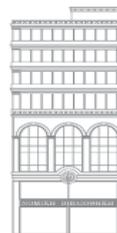
Το περιεχόμενο του παρόντος έργου έχει τύχει επιμελούς και αναλυτικής επιστημονικής επεξεργασίας. Ο εκδοτικός οίκος και οι συντάκτες δεν παρέχουν διά του παρόντος νομικές συμβουλές ή παρεμφερείς συμβουλευτικές υπηρεσίες, ουδεμία δε ευθύνη φέρουν για τυχόν ζημία τρίτου λόγω ενέργειας ή παράλειψης που βασίστηκε εν όλω ή εν μέρει στο περιεχόμενο του παρόντος έργου.

Art Director: Γιάννης Μαμαλούκος
Υπεύθυνος Παραγωγής: Ανδρέας Μενούνος
Φωτοστοιχειοθεσία: Λάμπρος Μαντζαβίνος
Παραγωγή: NB Production AM210115M23

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομικάλη 23, 106 80 Αθήνα
Τηλ.: 210 3678 800 • Fax: 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org
Αθήνα: Μαυρομικάλη 2, 106 79 • Τηλ.: 210 3607 521
Πειραιάς: Φίλωνος 107-109, 185 36 • Τηλ: 210 4184 212
Πάτρα: Κανάρη 28-30, 262 22 • Τηλ.: 2610 361 600
Θεσ/νίκη: Φράγκων 1, 546 26 • Τηλ.: 2310 532 134

member of Europe's 500
dynamic entrepreneurs

Committed to excellence

© 2015, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΕΒΕ

Νίκος Σγουρινάκης
Λογιστής - Φοροτεχνικός Α'

Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα

Σύμφωνα με τον Ν 4308/2014
και τις Πολ. 1003/2014 & 1002/2015

- Λογιστικά Αρχεία (Βιβλία)
- Παραστατικά πωλήσεων - Τιμολόγια και Αποδείξεις
- Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
- Κανόνες επιμέτρησης - Αποτίμηση
 - Προσάρτημα
 - Σχέδιο Λογαριασμών
 - Νομοθεσία

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Greek Accounting Standards
Nikos Sgourinakis

ISBN 978-960-562-369-2

COPYRIGHT

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission of NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A., or as expressly permitted by law or under the terms agreed with the appropriate reprographic rights organisation. Enquiries concerning reproduction which may not be covered by the above should be addressed to NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. at the address below.

DISCLAIMER

The content of this work is intended for information purposes only and should not be treated as legal advice. The publication is necessarily of a general nature; NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. makes no claim as to the comprehensiveness or accuracy of the information provided; Information is not offered for the purpose of providing individualized legal advice. Professional advice should therefore be sought before any action is undertaken based on this publication. Use of this work does not create an attorney-client or any other relationship between the user and NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. or the legal professionals contributing to this publication.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

23, Mavromichali Str., 106 80 Athens Greece
Tel.: +30 210 3678 800 • Fax: +30 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

© 2015, NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Είναι γεγονός, ότι το πλέον σημαντικό νομοθέτημα, σε ό,τι αφορά την Λογιστική και τον Κώδικα τήρησης βιβλίων και στοιχείων, της τελευταίας τριακονταετίας είναι ο νόμος 4308/2014 (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα). Με τις διατάξεις του νόμου αυτού, όχι μόνο απλουστεύονται οι διαδικασίες που σχετίζονται με την λογιστική παρακολούθηση των πράξεων και συναλλαγών μιας επιχείρησης (έκδοση στοιχείων, καταχώριση στα λογιστικά βιβλία και τρόποι τήρησης αυτών), αλλά ταυτοχρόνως, μεταβάλλεται σε μεγάλο επίπεδο και η φιλοσοφία του σχεδίου λογαριασμών, καθώς και του τρόπου κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Εισάγονται γνωστές μεν έννοιες, στις οποίες ωστόσο, δίδεται διαφορετικό περιεχόμενο, σε σχέση με ό,τι μέχρι τώρα ήταν εφαρμοστέο, όπως έννοιες που αφορούν στα λογιστικά αρχεία (βιβλία), στα λογιστικά στοιχεία (παραστατικά), στο ηλεκτρονικό τιμολόγιο, αλλά και στο απλοποιημένο τιμολόγιο, στους κανόνες επιμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, στην εύλογη αξία, στις οντότητες, στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Στο ανά χείρας έργο, επιχειρείται μια πρώτη ερμηνεία των νέων αυτών διατάξεων, στο πλαίσιο του ψηφισθέντος ως άνω νόμου, αλλά και σε συνδυασμό με τις επισημάνσεις της αιτιολογικής έκθεσης που τον συνοδεύει. Ο στόχος που τίθεται, σε ό,τι αφορά μια πρώτη προσέγγιση στη νέα φιλοσοφία, εί-

ναι να επικεντρωθεί το ενδιαφέρον στους νεωτερισμούς που αναγγέλλονται από τις νέες διατάξεις, ώστε να γίνει φανερή η αντιστοιχία, η συσχέτιση, ή ενδεχομένως η διαφοροποίηση με αυτά που ίσχυαν στο παρελθόν.

Ασφαλώς, αξίζει να υπογραμμίσουμε ότι, σε κάθε περίπτωση, οι αρχές της Λογιστικής δεν αλλάζουν. Η επιχείρηση (οντότητα) θα πρέπει να καταγράφει τις συναλλαγές που στοιχειοθετούν λογιστικά γεγονότα, στα λογιστικά της βιβλία, υιοθετώντας ένα λογιστικό σύστημα (απλογραφικό ή διπλογραφικό, βάσει ενός σχεδίου λογαριασμών) και ακολουθώντας τους κανόνες αποτίμησης (επιμέτρηση), όπου είναι αναγκαίο, για την κατ' αξίαν εκτίμηση της περιουσίας και των υποχρεώσεών της. Θα ακολουθήσει ο προσδιορισμός του αποτελέσματος της περιόδου αναφοράς (λογιστική χρήση) και η κατάρτιση των λογιστικών (χρηματοοικονομικών) καταστάσεων, προκειμένου να δοθούν πληροφορίες στους έχοντες οικονομική σχέση με την οντότητα (οικονομικό περιβάλλον). Το κύριο χαρακτηριστικό είναι ότι η ίδια επιχείρηση, μέσω των υπευθύνων διαχείρισης των οικονομικών συναλλαγών της, αναλαμβάνει «πρωτοβουλίες» για την διεκπεραίωση του λογιστικού έργου, έχοντας την ευθύνη για τις ενέργειές της, ως προς την δυνατότητα εξακρίβωσης της νομιμότητας αυτών, από την εκάστοτε ελεγκτική υπηρεσία.

Στην ύλη του βιβλίου, περιλαμβάνεται επίσης ο νόμος και τα παραρτήματά του (Σχέδιο λογαριασμών, Χρηματοοικονομικές καταστάσεις, Ορισμοί), τα οποία παρουσιάζονται με τρόπο, που να εξυπηρετείται η σύννομη χρήση και κατάρτισή τους, στο πλαίσιο επεξηγήσεων για την ορθή εφαρμογή. Ο νόμος αυτός, κατά την γνώμη μας, αποτελεί την έναρξη μιας περιόδου

νέων εξελίξεων στον τομέα της Λογιστικής, κυρίως σε ό,τι αφορά την απλούστευση των διαδικασιών, αλλά και την μετάθεση της ευθύνης στους φορείς της οικονομικής οντότητας.

Ελπίζουμε ότι, σε πρώτη ανάγνωση, ως προς την παρούσα έκδοση, καταβλήθηκε προσπάθεια να καταστεί εφικτή, μέσω μιας ευσύνοπτης διαδικασίας, η προσέγγιση στις νέες διατάξεις για την λογιστική και τον κώδικα βιβλίων και στοιχείων.

Αθήνα, Ιανουάριος 2015

Νίκος Σγουρινάκης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	VII
----------	-----

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

A. Καθορισμός των οντοτήτων	1
I. Πολύ μικρές οντότητες	5
II. Μικρές οντότητες	6
III. Μεσαίες οντότητες	6
IV. Μεγάλες οντότητες	7
B. Λογιστικό σύστημα και λογιστικά αρχεία (βιβλία)	9
Γ. Τα λογιστικά στοιχεία (παραστατικά, δικαιολογητικά)	12
Δ. Χρόνος ενημέρωσης λογιστικών αρχείων (βιβλίων)	13
Ε. Διαφύλαξη λογιστικών αρχείων	14
ΣΤ. Τα υπόλοιπα λογιστικά αρχεία (βιβλία)	15
Ζ. Χρηματοοικονομικές καταστάσεις	16
Η. Γενικές αρχές σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων	18
Θ. Κανόνες επιμέτρησης - Αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων	
I. Πάγια περιουσιακά στοιχεία	21
II. Αποσβέσεις και απομείωση παγίων	24
III. Χρηματοδοτική μίσθωση	29

IV. Λειτουργική μίσθωση	30
V. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	31
VI. Επιμέτρηση (αποτίμηση) αποθεμάτων και υπηρεσιών	34
VII. Προκαταβολές δαπανών και λοιπά μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	37
VIII. Αποτίμηση υποχρεώσεων	38
IX. Κρατικές επιχορηγήσεις	39
X. Αναβαλλόμενοι φόροι	40
XI. Επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία	42
XII. Στοιχεία της κατάστασης αποτελεσμάτων	45
XIII. Στοιχεία της καθαρής θέσης	46
XIV. Το προσάρτημα	47
XV. Απλοποιήσεις και απαλλαγές	52
XVI. Διασφάλιση αξιοπιστίας λογιστικού συστήματος	58

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

I. Ν 4308/2014

Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις
και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' 251/24.11.2014)

[Άρθρα 1-40, 44] 67

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 — ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ ΒΑΣΕΙ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

Άρθρο 1. — Πεδίο εφαρμογής 67

Άρθρο 2. — Καθορισμός μεγέθους οντοτήτων 70

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 — ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ

Άρθρο 3. — Λογιστικό σύστημα και βασικά λογιστικά αρχεία	72
Άρθρο 4. — Άλλα λογιστικά αρχεία	74
Άρθρο 5. — Διασφάλιση αξιοπιστίας λογιστικού συστήματος	76
Άρθρο 6. — Χρόνος ενημέρωσης λογιστικών αρχείων	80
Άρθρο 7. — Διαφύλαξη λογιστικών αρχείων	80

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 — ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

Άρθρο 8. — Τιμολόγιο πώλησης	81
Άρθρο 9. — Περιεχόμενο τιμολογίου	83
Άρθρο 10. — Απλοποιημένο τιμολόγιο και συγκεντρωτικό τιμολόγιο	85
Άρθρο 11. — Χρόνος έκδοσης τιμολογίου	85
Άρθρο 12. — Εκδιδόμενα στοιχεία για λιανική πώληση αγαθών ή υπηρεσιών	86
Άρθρο 13. — Χρόνος έκδοσης στοιχείων λιανικής πώλησης	89
Άρθρο 14. — Ηλεκτρονικό τιμολόγιο	90
Άρθρο 15. — Αυθεντικότητα του τιμολογίου	90

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 — ΑΡΧΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Άρθρο 16. — Ορισμός των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	91
Άρθρο 17. — Γενικές αρχές σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων	93

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 — ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗΣ

Άρθρο 18. — Ενσώματα και άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία_____	96
Άρθρο 19. — Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία_____	100
Άρθρο 20. — Επιμέτρηση αποθεμάτων και υπηρεσιών_____	102
Άρθρο 21. — Προκαταβολές δαπανών και λοιπά μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία_____	103
Άρθρο 22. — Υποχρεώσεις_____	104
Άρθρο 23. — Κρατικές επιχορηγήσεις και αναβαλλόμενοι φόροι_____	105
Άρθρο 24. — Επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία_____	107
Άρθρο 25. — Στοιχεία της κατάστασης αποτελεσμάτων_____	112
Άρθρο 26. — Στοιχεία της καθαρής θέσης_____	114
Άρθρο 27. — Συναλλαγές και στοιχεία σε ξένο νόμισμα_____	115
Άρθρο 28. — Μεταβολές λογιστικών πολιτικών και εκτιμήσεων και διόρθωση λαθών_____	116

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 — ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ (ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ) ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Άρθρο 29. — Προσάρτημα (σημειώσεις) επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων_____	116
Άρθρο 30. — Απλοποιήσεις και απαλλαγές_____	124

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 — ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Άρθρο 31. — Κατηγοριοποίηση οντοτήτων και ομίλων για σκοπούς ενοποίησης_____	128
---	-----

Άρθρο 32. — Προϋποθέσεις υποχρεωτικής ενοποίησης	130
Άρθρο 33. — Κατηγορίες οντοτήτων που απαλλάσσονται από ενοποίηση	132
Άρθρο 34. — Κανόνες κατάρτισης ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων	136
Άρθρο 35. — Μέθοδος της καθαρής θέσης για συγγενείς και κοινοπραξίες	139
Άρθρο 36. — Σημειώσεις των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων	140

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 — ΠΡΩΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 37. — Πρώτη εφαρμογή	143
Άρθρο 38. — Καταργούμενες και τροποποιούμενες διατάξεις	145
Άρθρο 39. — Ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων	148
Άρθρο 40. — Μεταβατικές διατάξεις	149
Άρθρο 44. — Έναρξη ισχύος	149

II. Υποδείγματα ατομικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

<i>Υπόδειγμα Β.1.1: Ισολογισμός - Ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις (χρηματοοικονομικά στοιχεία στο κόστος κτήσης)</i>	153
<i>Υπόδειγμα Β.1.2: Ισολογισμός - Ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις (χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία)</i>	156

Υπόδειγμα Β.2.1: Κατάστασης Αποτελεσμάτων κατά λειτουργία - Ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις	159
Υπόδειγμα Β.2.2: Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατ' είδος - Ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις	160
Υπόδειγμα Β.3: Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης περιόδου - Ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις	161
Υπόδειγμα Β.4: Κατάσταση Χρηματοροών - Ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις (έμμεση μέθοδος)	162
Υπόδειγμα Β.5: Ισολογισμός πολύ μικρών οντοτήτων	163
Υπόδειγμα Β.6: Κατάσταση Αποτελεσμάτων για πολύ μικρές οντότητες	163

III. Υποδείγματα ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων 165

Υπόδειγμα Β.7.1: Ισολογισμός - Ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (χρηματοοικονομικά στοιχεία στο κόστος)	167
Υπόδειγμα Β.7.2: Ισολογισμός - Ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία)	170
Υπόδειγμα Β.8.1: Κατάστασης Αποτελεσμάτων κατά λειτουργία - Ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις	173
Υπόδειγμα Β.8.2: Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατ' είδος - Ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις	174
Υπόδειγμα Β.9: Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης - Ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις	175

Υπόδειγμα Β.10: Κατάσταση Χρηματοροών - Ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (έμμεση μέθοδος)	176
Υπόδειγμα Β.11: Ισολογισμός οργανισμών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ), Ν 4099/12 Ποσά σε μονάδες (ή χιλιάδες αναλόγως) νομίσματος παρουσίασης	177
Υπόδειγμα Β.12: Κατάσταση εξέλιξης των καθαρών περιουσιακών στοιχείων περιόδου, οργανισμών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ), Ν 4099/12	178
IV. Σχέδιο λογαριασμών	179
V. Σύνδεση σχεδίου λογαριασμών με χρηματοοικονομικές καταστάσεις	199
Πίνακας Δ.1: Σύνδεση σχεδίου λογαριασμών και του Ισολογισμού του υποδείγματος Β.1.1 (χρηματοοικονομικά στοιχεία στο κόστος)	200
Πίνακας Δ.2: Σύνδεση σχεδίου λογαριασμών και του Ισολογισμού του υποδείγματος Β.1.2 (χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία)	207
Πίνακας Δ.3. Σύνδεση σχεδίου λογαριασμών και της Κατάστασης Αποτελεσμάτων κατά λειτουργία του υποδείγματος Β.2.1	214
Πίνακας Δ.4. Σύνδεση σχεδίου λογαριασμών και της Κατάστασης Αποτελεσμάτων κατ' είδος του υποδείγματος Β.2.2	218
VI. Ορισμοί	221

VII. Εγκύκλιοι Φορολογικής Διοίκησης

A. Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα -

Τι θα ισχύσει από 1.1.2015

Πολ. 1003/31.12.2014 «Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν 4308/2014 (ΦΕΚ Α' 251) περί των «Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις».....257

B. Τι θα ισχύσει σε σχέση με την υποχρέωση χρήσης ταμειακής μηχανής ή φορολογικών μηχανισμών

Πολ. 1002/5.1.2015 «Κατηγορίες οντοτήτων που απαλλάσσονται από τη χρησιμοποίηση φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών - Αναγραφή πρόσθετων στοιχείων στα εκδιδόμενα στοιχεία λιανικής πώλησης ορισμένων κατηγοριών υπηρεσιών ή αγαθών - Δήλωση διακοπής λειτουργίας φορολογικού ηλεκτρονικού μηχανισμού λόγω τεχνικού προβλήματος».....355

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ.....361

γ) μέσος όρος προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης 50 άτομα,

και εφόσον δεν εφαρμόζει τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Κανονισμού 1606/2002 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δύναται να μην εκλέγει ελεγκτές από τους νόμιμους ελεγκτές του Ν 3693/2008.

Όταν η εταιρεία παύει να υπερβαίνει τα αριθμητικά όρια της παρούσας παραγράφου για δύο συνεχόμενες χρήσεις, ενώ τα υπερέβαινε, η ευχέρεια παρέχεται από τη χρήση που έπεται των δύο εν λόγω χρήσεων.

Όταν η εταιρεία υπερβαίνει τα αριθμητικά όρια της παρούσας παραγράφου για δύο συνεχόμενες χρήσεις, ενώ δεν τα υπερέβαινε, η άρση της ευχέρειας ενεργοποιείται από την χρήση που έπεται των δύο εν λόγω χρήσεων.»

XVI. Διασφάλιση αξιοπιστίας λογιστικού συστήματος

Η διοίκηση της οντότητας έχει την ευθύνη της τήρησης αξιόπιστου λογιστικού συστήματος και κατάλληλων λογιστικών αρχείων για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και άλλων πληροφοριών, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου ή, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, κατά περίπτωση. Το λογιστικό σύστημα και τα λογιστικά αρχεία εξετάζονται ως ενιαίο σύνολο και όχι αποσπασματικά τα επιμέρους συστατικά τους, σε ό,τι αφορά την αξιοπιστία και την καταλληλότητά τους για τους σκοπούς αυτού του νόμου.

Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης της παραγράφου 1, τα λογιστικά αρχεία:

α) Τηρούνται με τάξη, πληρότητα και ορθότητα ως προς τον εντοπισμό, την καταγραφή και την επεξεργασία των λογιστικών δεδομένων που προκύπτουν από τις συναλλαγές και τα γεγονότα της οντότητας.

β) Συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις αυτού του νόμου.

γ) Υποστηρίζουν τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις αυτού του νόμου.

Το λογιστικό σύστημα πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα σε ένα πρόσωπο, που διαθέτει τις απαιτούμενες γνώσεις και εμπειρία, να αποκτά, εντός ευλόγου χρόνου, κατανόηση της δομής και της λειτουργίας του, των τηρούμενων αρχείων στα οποία καταχωρούνται οι συναλλαγές και τα γεγονότα της οντότητας, καθώς και της χρηματοοικονομικής κατάστασης στην οποία βρίσκεται η οντότητα.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις κάθε επιχείρησης που υπόκεινται στις διατάξεις των Ε.Λ.Π., προ της έκδοσής τους, εγκρίνονται κατά περίπτωση από το αρμόδιο όργανο διοίκησης αυτής και υπογράφονται από το εξουσιοδοτημένο μέλος (μέλη) του και τον κατά το νόμο υπεύθυνο λογιστή για την σύνταξη αυτών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Κάθε συναλλαγή και λογιστικό γεγονός που αφορά την επιχείρηση τεκμηριώνεται με κατάλληλα παραστατικά (στοιχεία). Τα παραστατικά αυτά εκδίδονται είτε από την ίδια την επιχείρηση, είτε από τους συναλλασσόμενους με αυτήν, είτε από τρίτους, σε έντυπη ή σε ηλεκτρονική μορφή, σύμφωνα με όσα ήδη εξετάστηκαν ανωτέρω. Τα παραστατικά αναφέρουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την ασφαλή ταυτοποίηση κάθε μιας συναλλαγής ή λογιστικού γεγονότος, και σε κάθε περίπτωση, όσα ορίζονται στις σχετικές διατάξεις.

Ο συναλλασσόμενος με την επιχείρηση, ή το τρίτο μέρος που εκδίδει παραστατικά (στοιχεία) για λογαριασμό της επιχείρησης, οφείλει να αποστέλλει σε αυτήν τα εκδιδόμενα παραστατικά ή κατ' ελάχιστον, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες, σε επαρκή χρόνο για την εκπλήρωση κάθε νόμιμης υποχρέωσης και από τα δύο μέρη.

Η επιχείρηση εφαρμόζει κατάλληλες κατά την κρίση της δικλείδες για:

α) Τη διασφάλιση ότι υπάρχει αξιόπιστη και ελέγξιμη αλληλουχία τεκμηρίων (ελεγκτική αλυσίδα) για κάθε συναλλαγή ή γεγονός, από το χρόνο που προέκυψαν μέχρι το διακανονισμό τους.

β) Τη δημιουργία αξιόπιστης και ελέγξιμης αλληλουχίας τεκμηρίων, που διασφαλίζει την ευχερή συσχέτιση των συναλλαγών και άλλων γεγονότων με τα λογιστικά αρχεία και τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

γ) Την επίτευξη εύλογης διασφάλισης ως προς την αυθεντικότητα των παραστατικών (τεκμηρίων) της προηγούμενης παραγράφου και την ακεραιότητα του περιεχομένου τους, με σκοπό την επιβεβαίωση της προέλευσης αυτών και την τεκμηρίωση της συναλλαγής.

Ειδικά, η επιχείρηση (οντότητα) παρακολουθεί με κατάλληλες δικλείδες τα παραλαμβανόμενα και αποστελλόμενα αποθέματα, είτε έχουν τιμολογηθεί είτε όχι. Ομοίως παρακολουθεί τα αποθέματά της σε χώρους τρίτων ή τα αποθέματα τρίτων σε δικούς της χώρους.

Τουλάχιστον, για τις διακινήσεις αυτές παρακολουθούνται:

α) η πλήρης επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του εμπλεκόμενου μέρους,

β) η ποσότητα και το είδος των διακινούμενων αγαθών, και

γ) η ημερομηνία που έγινε η διακίνηση.

Η υποχρέωση της παραγράφου 8 εκπληρούται και όταν η επιχείρηση τηρεί με τάξη, πληρότητα και ορθότητα τα παραστατικά στοιχεία διακίνησης ή τα τιμολόγια πώλησης ή τις αποδείξεις λιανικής πώλησης, κατά περίπτωση, που εκδίδει ή λαμβάνει για τις σχετικές διακινήσεις των αγαθών, ώστε να είναι σε θέση να θεμελιώνει οποτεδήποτε τις διακινήσεις αυτών. Όταν δεν έχει ληφθεί

παραστατικό διακίνησης ή πώλησης, η οντότητα καταχωρίζει σε κατάλληλο αρχείο τις απαιτούμενες πληροφορίες που προβλέπονται, με την παραλαβή των αποθεμάτων.

Από το τηρούμενο λογιστικό σύστημα πρέπει να παρέχονται ευχερώς, αναλυτικά και σε σύνοψη, όλα τα δεδομένα και πληροφορίες που απαιτούνται για να καθίσταται δυνατή η διενέργεια συμφωνιών και επαληθεύσεων κατά τη διενέργεια οποιουδήποτε ελέγχου.

Στα τηρούμενα λογιστικά αρχεία (βιβλία) καταχωρίζεται η ημερομηνία έκδοσης ή λήψης, κατά περίπτωση, του σχετικού παραστατικού.

Μετά την οριστικοποίηση των καταχωρίσεων των δεδομένων των συναλλαγών ή γεγονότων στα λογιστικά αρχεία, αλλαγή επιτρέπεται, μόνο εφόσον είναι εφικτό να προσδιοριστεί με ασφάλεια το αρχικό περιεχόμενο των αρχείων, (δεδομένα των συναλλαγών ή γεγονότων) και η ημερομηνία που έγινε η αλλαγή.

Η επιχείρηση (οντότητα) μπορεί να συγχωνεύει ή να συνενώνει λογιστικά αρχεία με την προϋπόθεση ότι υπάρχει ασφαλής πρόσβαση στις υποκείμενες πληροφορίες πριν τη συγχώνευση ή συνένωσή τους.

Τα λογιστικά αρχεία πρέπει να είναι διαθέσιμα στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα και στις αρμόδιες αρχές εντός ευλόγου χρόνου από σχετική ειδοποίηση, εκτός εάν άλλη νομοθεσία απαιτεί άμεση πρόσβαση ή ρυθμίζει διαφορετικά το θέμα.

Στην περίπτωση που έχουμε μητρική οντότητα που έχει θυγατρική, η οποία θυγατρική δεν υπόκειται στο νόμο αυτόν, πρέπει να λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι η θυγατρική τηρεί λογιστικά αρχεία με τρόπο που παρέχει τη δυνα-

τότητα στη μητρική να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις αυτού του νόμου.

Σε περίπτωση που δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις (οντότητες) συνενώνονται σε μία ή σε περίπτωση αλλαγής του νομικού τύπου της οντότητας, η νέα οντότητα αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συμμόρφωση των προηγούμενων οντοτήτων με τις ρυθμίσεις αυτού του νόμου.

Η επιχείρηση πρέπει να παρέχει στις αρμόδιες αρχές και στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, όταν ζητηθεί, μετάφραση κάθε αρχείου που έχει συνταχθεί σε ξένη γλώσσα ή που έχει εκφραστεί σε ποσά ξένου νομίσματος, στην ελληνική γλώσσα και στο εθνικό νόμισμα, αντίστοιχα. Η μετάφραση αυτή δίδεται εντός ευλόγου χρόνου που ορίζεται από τις αρμόδιες αρχές. Η μετατροπή ποσών στο εθνικό νόμισμα γίνεται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον νόμο.

Η επιχείρηση μπορεί να αναθέτει σε τρίτο πρόσωπο (ο οποίος θα ονομάζεται εξωτερικός λογιστής) την τήρηση μέρους ή του συνόλου του λογιστικού της συστήματος ή την σύνταξη των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων. Η ανάθεση της τήρησης του λογιστικού συστήματος ή της κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σε τρίτο πρόσωπο δεν απαλλάσσει την Διοίκηση της επιχείρησης από την σχετική ευθύνη που προκύπτει, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο ή εν γένει την κείμενη νομοθεσία, για τα λογιστικά αρχεία και τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Όταν η επιχείρηση (οντότητα) χρησιμοποιεί τρίτο πρόσωπο (εξωτερικός λογιστής) για την εκπλήρωση οποιασδήποτε υποχρέωσης που προκύπτει από τις διατάξεις του νόμου, το τρίτο μέρος έχει, στην περίπτωση οποιουδήποτε ελέγχου τις ίδιες υποχρεώσεις συνεργασίας με το ελεγκτικό όργανο (ελεγκτής) όπως ή οντότητα.

Καθορισμός των οντοτήτων

Μη συνεργασία του τρίτου μέρους με το ελεγκτικό όργανο δεν απαλλάσσει την οντότητα από οποιαδήποτε υποχρέωση προβλέπεται από τον παρόντα νόμο.

Οι διατάξεις αυτές πρέπει ιδιαίτερα να εξεταστούν από την άποψη του επιμερισμού της ευθύνης, τόσο στους ελεγκτές, όσο και στη Διοίκηση της επιχείρησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Περιεχόμενα

I. Ν 4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις»	67
II. Υποδείγματα ατομικών οικονομικών καταστάσεων	153
III. Υποδείγματα ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων	167
IV. Σχέδιο λογαριασμών.....	179
V. Σύνδεση σχεδίου λογαριασμών με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.....	199
VI. Ορισμοί.....	221
VII. Εγκύκλιοι της Φορολογικής Διοίκησης	
Α. Πολ. 1003/31.12.2014	257
Β. Πολ. 1002/5.1.2014.....	355

Ι. Ν 4308/2014

Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' 251/24.11.2014)*

[Άρθρα 1-40, 44]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ ΒΑΣΕΙ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

Άρθρο 1. — Πεδίο εφαρμογής. 1. Για την εφαρμογή των ρυθμίσεων αυτού του νόμου λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη οι ορισμοί του παραρτήματος Α'.

2. Οι παρακάτω οντότητες εφαρμόζουν τις ρυθμίσεις αυτού του νόμου:

α) Τα νομικά πρόσωπα που έχουν τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας και της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας.

β) Τα νομικά πρόσωπα που έχουν τη μορφή της ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας, όταν όλοι οι άμεσοι ή έμμεσοι εταίροι των προσώπων αυτών έχουν περιορισμένη ευθύνη λόγω του ότι είναι είτε νομικά πρόσωπα της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου ή άλλου νομικού τύπου συγκρίσιμου με τα νομικά πρόσωπα της περίπτωσης αυτής.

γ) Η ετερόρρυθμη εταιρεία, η ομόρρυθμη εταιρεία, η ατομική επιχείρηση και κάθε άλλη οντότητα του ιδιωτικού τομέα που υποχρεούται στην εφαρμογή αυτού του νόμου από φορολογική ή άλλη νομοθετική διάταξη.

* Ο νόμος είναι ενημερωμένος έως και τον Ν 4316/2014 (ΦΕΚ Α' 270/24.12.2014).

δ) Κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές οντότητες που ανήκουν στο δημόσιο τομέα ή ελέγχονται από το Δημόσιο ή τελούν υπό την εποπτεία του Δημοσίου, όταν δεν εμπίπτουν στην εφαρμογή του άρθρου 156 του Ν 4270/2014.

3. Οι παρακάτω κατηγορίες οντοτήτων έχουν υποχρέωση σύνταξης των χρηματοοικονομικών τους καταστάσεων βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δυνάμει του Κανονισμού 1606/2002 (Δ.Π.Χ.Α. - υποχρεωτική εφαρμογή Δ.Π.Χ.Α.), για τις ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις:

α) Οι οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος, όπως ορίζονται στο παράρτημα αυτού του νόμου.

β) Οι οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα και είναι θυγατρικής οντότητας, οι μετοχές ή άλλες κινητές αξίες της οποίας είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την έννοια της Οδηγίας 2004/39/ΕΟΚ και σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κανονισμού 1606/2002 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον αντιπροσωπεύουν ατομικά ή αθροιστικά ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του καθαρού κύκλου εργασιών ή του ενεργητικού ή του μέσου όρου των εργαζόμενων της μητρικής.

γ) Τα χρηματοδοτικά ιδρύματα της περίπτωσης 26 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 575/2013, εφόσον υπόκεινται σε απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας.

δ) Οι ανώνυμες εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών του Ν 3606/2007 (Οδηγία 2004/39/ΕΚ).

ε) Οι ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου του Ν 3371/2005.

στ) Οι ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία του Ν 2778/1999.

ζ) Οι ανώνυμες εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών του Ν 2367/1995.

η) Οι ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων του Ν 4099/2012 (Οδηγία 2009/65/ΕΚ).

θ) Οι οντότητες χαρτοφυλακίου.

1) Οι οντότητες που έχουν αυτή την υποχρέωση βάσει άλλης νομοθετικής διάταξης.

4. Κάθε άλλη οντότητα υποκείμενη στον παρόντα νόμο μπορεί, με απόφαση της διοίκησής της, να εφαρμόζει προαιρετικά τα Δ.Π.Χ.Α., όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (προαιρετική εφαρμογή Δ.Π.Χ.Α.). Στην περίπτωση αυτή η εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Α. είναι υποχρεωτική για πέντε συνεχόμενες ετήσιες περιόδους από την πρώτη εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Α..

5. Οι οντότητες που επιλέγουν να συντάξουν τις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις τους βάσει των Δ.Π.Χ.Α., συντάσσουν και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις τους βάσει των ιδίων προτύπων, όταν υποχρεούνται σε σύνταξη ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

6. Οι οντότητες που, υποχρεωτικά ή προαιρετικά, συντάσσουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις τους βάσει των Δ.Π.Χ.Α. εφαρμόζουν μόνο τα άρθρα 3 έως και 15 και την παρ. 32 του άρθρου 29 του παρόντος νόμου.

7. Οι κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές οντότητες που ανήκουν στο δημόσιο τομέα ή ελέγχονται από το Δημόσιο ή τελούν υπό την εποπτεία του Δημοσίου, όταν εμπίπτουν στην εφαρμογή του άρθρου 156 του Ν 4270/2014 εφαρμόζουν μόνο τα άρθρα 3 έως και 15, πλην των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.

8. Η Τράπεζα της Ελλάδος εφαρμόζει, στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν το Καταστατικό της, μόνο τις διατάξεις των άρθρων 3 έως και 15, πλην της παρ. 14 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου. Η ίδια οντότητα συντάσσει Ισολογισμό (κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης), Κατάσταση αποτελεσμάτων και Προσάρτημα (σημειώσεις), με βάση τους κανόνες και τα υποδείγματα που ορίζονται από τις λογιστικές αρχές του Ευρωσυστήματος.

9. Οι οργανισμοί επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕ-ΚΑ) του Ν 4099/2012 (Οδηγία 2009/65/ΕΚ) είτε λειτουργούν με τη μορφή αμοιβαίου κεφαλαίου είτε με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας επενδύσεων μεταβλητού κεφαλαίου (ΑΕΕΜΚ):

α) Επιμετρούν το ενεργητικό τους που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 59 του Ν 4009/2012 (παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου

50 της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ) στην εύλογη αξία του. Ο προσδιορισμός των εύλογων αξιών και οι σχετικές γνωστοποιήσεις γίνονται βάσει των Δ.Π.Χ.Α..

β) Διαφορές επιμέτρησης του κατεχόμενου, στο τέλος της περιόδου, ενεργητικού του σημείου (α) αυτής της παραγράφου καταχωρούνται στα αποτελέσματα της περιόδου, στην Κατάσταση Εξέλιξης των Καθαρών Περιουσιακών Στοιχείων.

γ) Εφαρμόζουν τα άρθρα 3 έως και 15 του παρόντος νόμου, καθώς και, κατά περίπτωση, τα άρθρα 16 έως και 30 και 37 έως και 40 του παρόντος νόμου για τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις, έσοδα, κέρδη, έξοδα και ζημιές.

10. Οι οντότητες της παραγράφου 9 του παρόντος άρθρου συντάσσουν Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης (ισολογισμό) του υποδείγματος Β.11 και Κατάσταση εξέλιξης των καθαρών περιουσιακών στοιχείων περιόδου του υποδείγματος Β.12.

11. Θέματα άλλων απλοποιήσεων και απαλλαγών ανά κατηγορία οντοτήτων ρυθμίζονται στο άρθρο 30 του παρόντος νόμου, σε ό,τι αφορά στις ατομικές χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις.

Άρθρο 2. — Καθορισμός μεγέθους οντοτήτων. 1. Οι οντότητες κατατάσσονται με βάση το μέγεθός τους στις παρακάτω κατηγορίες των παραγράφων 2 έως 6 του παρόντος άρθρου.

2. Πολύ μικρές οντότητες. Πολύ μικρές οντότητες είναι οι οντότητες οι οποίες κατά την ημερομηνία του ισολογισμού τους δεν υπερβαίνουν τα όρια δύο τουλάχιστον από τα ακόλουθα τρία κριτήρια:

α) Σύνολο ενεργητικού (περιουσιακών στοιχείων): 350.000 ευρώ.

β) Καθαρό ύψος κύκλου εργασιών: 700.000 ευρώ.

γ) Μέσος όρος απασχολούμενων κατά τη διάρκεια της περιόδου: 10 άτομα.

3. Ειδικά οι οντότητες της παραγράφου 2(γ) του άρθρου 1 εντάσσονται στην κατηγορία των πολύ μικρών οντοτήτων με μόνη προϋπόθεση ότι ο κύκλος εργασιών τους δεν υπερβαίνει το ποσό του 1.500.000 ευρώ.

4. Μικρές οντότητες. Μικρές οντότητες είναι οι οντότητες οι οποίες δεν είναι πολύ μικρές οντότητες και κατά την ημερομηνία του ισολογισμού τους δεν υπερβαίνουν τα όρια δύο τουλάχιστον από τα ακόλουθα τρία κριτήρια:

- α) Σύνολο ενεργητικού: 4.000.000 ευρώ.
- β) Καθαρό ύψος κύκλου εργασιών: 8.000.000 ευρώ.
- γ) Μέσος όρος απασχολουμένων κατά τη διάρκεια της περιόδου: 50 άτομα.

5. Μεσαίες οντότητες. Μεσαίες οντότητες είναι οι οντότητες οι οποίες δεν είναι πολύ μικρές ή μικρές οντότητες και οι οποίες κατά την ημερομηνία του ισολογισμού τους δεν υπερβαίνουν τα όρια δύο τουλάχιστον από τα ακόλουθα τρία κριτήρια:

- α) Σύνολο ενεργητικού: 20.000.000 ευρώ.
- β) Καθαρό ύψος κύκλου εργασιών: 40.000.000 ευρώ.
- γ) Μέσος όρος απασχολουμένων κατά τη διάρκεια της περιόδου: 250 άτομα.

6. Μεγάλες οντότητες. Μεγάλες οντότητες είναι οι οντότητες οι οποίες κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους υπερβαίνουν τα όρια δύο τουλάχιστον από τα ακόλουθα τρία κριτήρια:

- α) Σύνολο ενεργητικού: 20.000.000 ευρώ.
- β) Καθαρό ύψος κύκλου εργασιών: 40.000.000 ευρώ.
- γ) Μέσος όρος απασχολουμένων κατά τη διάρκεια της περιόδου: 250 άτομα.

7. Το ποσό του κονδυλίου «Σύνολο ενεργητικού» και το καθαρό ποσό του κονδυλίου «Κύκλος εργασιών» που αναφέρονται σε αυτό το άρθρο είναι εκείνα των αντίστοιχων κονδυλίων των υποδειγμάτων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ως εξής:

- α) «Σύνολο ενεργητικού» είναι το ποσό του κονδυλίου «Σύνολο ενεργητικού» του υποδείγματος ισολογισμού Β.1.1 ή Β.1.2 ή Β.5, αναλόγως.
- β) «Κύκλος εργασιών» είναι το ποσό του κονδυλίου «Κύκλος εργασιών (καθαρός)» του υποδείγματος της Κατάστασης αποτελεσμάτων Β.2.1 ή Β.2.2 ή Β.6, αναλόγως.

8. Σε περίπτωση περιόδου διαφορετικής του δωδεκάμηνου, ο κύκλος εργασιών για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου υπολογίζεται κατ' αναλογία σε ετήσια βάση.
9. Όταν η οντότητα υπερβαίνει ή παύει να υπερβαίνει τα όρια δύο εκ των τριών κριτηρίων των παραγράφων 2 και 4 έως 6 ή το κριτήριο της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου για δύο διαδοχικές περιόδους, για τους σκοπούς εφαρμογής των ρυθμίσεων αυτού του νόμου η αλλαγή κατηγορίας μεγέθους ενεργοποιείται από την περίοδο που έπεται των δύο εν λόγω διαδοχικών περιόδων.
10. Οι οντότητες της παραγράφου 2(δ) του άρθρου 1, όταν δεν είναι οντότητες της παραγράφου 2(α), 2(β) ή 2(γ) του άρθρου 1, εντάσσονται στις «μεγάλες» οντότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ

- Άρθρο 3.** — **Λογιστικό σύστημα και βασικά λογιστικά αρχεία.** 1. Η οντότητα τηρεί, ως μέρος του λογιστικού συστήματός της, αρχείο κάθε συναλλαγής και γεγονός αυτής που πραγματοποιείται στη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, καθώς και των προκύπτοντων πάσης φύσεως εσόδων, κερδών, εξόδων, ζημιών, αγορών και πωλήσεων περιουσιακών στοιχείων, εκπώσεων και επιστροφών, φόρων, τελών και των πάσης φύσεως εισφορών σε ασφαλιστικούς οργανισμούς.
2. Το λογιστικό σύστημα της οντότητας παρακολουθεί σε αρχείο κάθε στοιχείο του ισολογισμού, καθώς και κάθε μεταβολή αυτού.
3. Η τήρηση των αρχείων των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου γίνεται με τρόπο ανάλογο του μεγέθους και της φύσης της οντότητας και σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.
4. Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης τήρησης των αρχείων των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, το κριτήριο της σημαντικότητας της παρ. 5 του άρθρου 17 του παρόντος νόμου δεν έχει εφαρμογή.
5. Το λογιστικό σύστημα της οντότητας απαιτείται να παρακολουθεί τη λογιστική βάση των στοιχείων των εσόδων, εξόδων, περιουσιακών στοιχείων

ων, υποχρεώσεων και καθαρής θέσης, κατά περίπτωση, με σκοπό την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της οντότητας, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Το λογιστικό σύστημα της οντότητας απαιτείται να παρακολουθεί και τη φορολογική βάση των στοιχείων των εσόδων, εξόδων, περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και καθαρής θέσης, κατά περίπτωση, με σκοπό τη συμμόρφωση με τη φορολογική νομοθεσία και την υποβολή φορολογικών δηλώσεων.

6. Τα λογιστικά αρχεία τηρούνται με ηλεκτρονικό ή χειρόγραφο τρόπο. Όταν στην τήρηση των αρχείων χρησιμοποιούνται συντομεύσεις ή σύμβολα, το νόημά τους ορίζεται με σαφήνεια.

7. Τα λογιστικά στοιχεία (παραστατικά), συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων πώλησης, επιτρέπεται να συντάσσονται σε γλώσσα άλλη από την Ελληνική. Τα λογιστικά βιβλία (αρχεία) τηρούνται στην Ελληνική γλώσσα.

8. Το σχέδιο των λογαριασμών του Παραρτήματος Γ΄ χρησιμοποιείται ως μέρος του λογιστικού συστήματος της οντότητας, σε ό,τι αφορά στην ονοματολογία, στο βαθμό ανάλυσης και συγκέντρωσης των λογαριασμών, καθώς και στο περιεχόμενό τους, όπως αυτό καθορίζεται σε συνδυασμό με τους ορισμούς του Παραρτήματος Α΄ και τα υποδείγματα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Παραρτήματος Β΄. Η περαιτέρω ανάπτυξη του σχεδίου λογαριασμών για την κάλυψη των πληροφοριακών αναγκών της οντότητας και την ευχερή εφαρμογή του παρόντος νόμου είναι ευθύνη της διοίκησης της οντότητας, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη την ανάγκη κάλυψης των απαιτήσεων της παρ. 10 του άρθρου 5. Ιδιαίτερα, οι τίτλοι των λογαριασμών δύναται να προσαρμόζονται, σύμφωνα με τις καθιερωμένες ονοματολογίες ευρύτερων κλάδων δραστηριότητας, λαμβάνοντας υπόψη και την παρ. 12 του άρθρου 16.

9. Εναλλακτικά του σχεδίου λογαριασμών του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου, κάθε οντότητα που υπόκειται σε αυτόν το νόμο έχει τη δυνατότητα να εφαρμόζει το σχέδιο λογαριασμών, όπως ισχύει κατά την 31η Δεκεμβρίου 2014.

10. Όταν η οντότητα συντάσσει ισολογισμό, χρησιμοποιεί ένα κατάλληλο διπλογραφικό σύστημα για την παρακολούθηση των στοιχείων των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου και τηρεί:

α) Αρχείο στο οποίο καταχωρείται αναλυτικά κάθε συναλλαγή και γεγονός (ημερολόγιο).

β) Αρχείο με τις μεταβολές κάθε τηρούμενου λογαριασμού (αναλυτικό καθολικό).

γ) Σύστημα συγκέντρωσης του αθροίσματος των αυξήσεων και μειώσεων (χρεώσεων και πιστώσεων), καθώς και το υπόλοιπο κάθε τηρούμενου λογαριασμού (ισοζύγιο).

11. Η οντότητα της παρ. 2(γ) του άρθρου 1 που εμπίπτει στην κατηγορία των πολύ μικρών οντοτήτων και επιλέγει, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, να καταρτίσει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της παρ. 8 του άρθρου 16 δύναται να μην τηρήσει τα αρχεία της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

12. Όταν, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις αυτού του νόμου, η οντότητα δεν συντάσσει ισολογισμό, δύναται, αντί του λογιστικού συστήματος της παραγράφου 10, να χρησιμοποιεί ένα κατάλληλο απλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία εσόδων – εξόδων) για την παρακολούθηση των στοιχείων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, τα οποία συμπεριλαμβάνουν:

α) Τα πάσης φύσεως έσοδα διακεκριμένα σε έσοδα από πώληση εμπορευμάτων, από πώληση προϊόντων, από παροχή υπηρεσιών και λοιπά έσοδα.

β) Τα πάσης φύσεως κέρδη.

γ) Τις πάσης φύσεως αγορές περιουσιακών στοιχείων, διακεκριμένα σε αγορές εμπορευμάτων, υλικών (πρώτων ή βοηθητικών υλών), παγίων και αγορές λοιπών περιουσιακών στοιχείων.

δ) Τα πάσης φύσεως έξοδα, διακεκριμένα σε αμοιβές προσωπικού συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, αποσβέσεις, έξοδα από τη λήψη λοιπών υπηρεσιών και λοιπά έξοδα.

ε) Τις πάσης φύσεως ζημίες.

στ) Τους πάσης φύσεως φόρους και τέλη, ξεχωριστά κατά είδος.

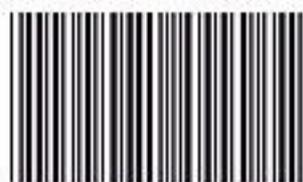
Άρθρο 4. — Άλλα λογιστικά αρχεία. 1. Η οντότητα τηρεί κατά περίπτωση, πέραν των αρχείων του άρθρου 3, τα αρχεία (βιβλία) που περιγράφονται

ΚΩΔΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Στην ίδια σειρά κυκλοφορούν:

- **ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
Χαράλαμπος Χρυσανθάκης, Καθηγητής Παν/μίου Αθηνών,
Δικηγόρος
- **ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ**
Ιωάννης Κ. Καράκωστας, Ομ. Καθηγητής Παν/μίου Αθηνών
- **ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**
Λίλα Καρατζά, Δικηγόρος, HRM
- **ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ**
Λεωνίδας Κοτσαλής, Καθηγητής Ποινικού Δικαίου
Παν/μίου Αθηνών
- **ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**
Λάμπρος Χ. Μαργαρίτης, Καθηγητής Παν/μίου
Θεσσαλονίκης
- **ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ -
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ**
Λία Αθανασίου, Αν. Καθηγήτρια Παν/μίου Αθηνών,
Δικηγόρος
Γεώργιος Σωτηρόπουλος, Αν. Καθηγητής Παν/μίου
Αθηνών, Δικηγόρος
- **ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ**
Λία Αθανασίου, Αν. Καθηγήτρια Παν/μίου Αθηνών,
Δικηγόρος
Γεώργιος Σωτηρόπουλος, Αν. Καθηγητής Παν/μίου
Αθηνών, Δικηγόρος

ISBN: 978-960-562-104-9

14395